

Egidija Ramanauskaitė Kiškina

EUROPOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ ERDVĖ KAIP EMPIRINĖ SAŲOKA

(Pasisakymas seminare – diskusijoje „Kaip pasinaudoti Europos siūlomomis galimybėmis“)

Pasidalinsiu patirtimi įgyta dirbant su ES 6BP socialinių ir humanitarinių mokslų tyrimų projektu (STREP) „Society and Lifestyles: Towards Enhancing Social Harmonisation through Knowledge of Subcultural Communities“ /SAL“. Išsamią informaciją apie projekto organizaciją ir mokslinius uždavinius galima rasti SAL tinklalapyje <http://sal.vdu.lt>

Projekte dalyvauja 15 universitetų, institutų bei tyrimų centrų iš 10 Europos šalių: Didžiosios Britanijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Rusijos, Slovakijos, Vengrijos. Pastaruoju metu prie projekto prisijungė Moldova.

Projekto mokslinis uždavinys – tarpdisciplininiai įvairių vertybinių orientacijų visuomenės grupių (jaunimo ‚skonio‘ subkultūrų, Naujųjų religinių judėjimų, Etninių mažumų aplinkoje besiformuojančių grupių ir kt.) tyrimai. Projekte dalyvauja etnologai, sociologai, antropologai, istorikai, fizikai. Pagrindinės projekto tyrimų veiklos susiję su etnografiniais lauko tyrimais įvairiose šalyse.

Projekto uždaviniai susiję ne tik su tyrimais, bet ir su jų sklaida visuomenėje. Viena iš įdomesnių veiklų – eksperimentinės bendravimo tarp tyrėjų, grupių ir plačiosios visuomenės aplinkos kūrimas. Vytauto Didžiojo universitete ši veikla jau išbandyta – 2006 m. ankstyvą rudenį vyko Akademinis kultūrinis forumas, kuriame dalyvavo jaunimo subkultūrų (skinhedų, pankų, baikerių, hip-hopo atstovų), taip pat naujųjų religinių judėjimų grupių (anastasininkų, visarioniečių, krišnaistų) atstovai. Diskutuota apie šių grupių vertybes, pasaulėžiūras bei jų požiūrį į kitas grupes ir visuomenę. Forumo pagrindinė mintis – tolerancijos ugdymas tarp skirtingų vertybinių orientacijų grupių, bandymas keisti visuomenės požiūrį į netradicines vertybes, mažinti visuomenės įtampas, kurios kyla dėl skirtingų tikėjimų, požiūrių, įvaizdžių, gyvenimo stiliaus pasirinkimo.

Kuo mums reikšmingas projektas? Pirmiausia tuo, kad mes integravomės į ES mokslinių tyrimų erdvę ir turime galimybę išbandyti save toje aplinkoje. Specifiška tai, kad patys tapome lyg ir tos erdvės kūrėjais, kadangi koordinuojame projektą ir formuojame jo mokslines idėjas bei uždavinius.

Projektas reikšmingas ir VDU įvaizdžio kūrimui. Projekto partneriai skleidžia informaciją apie Vytauto Didžiojo universitetą jį kaip koordinatorių žymėdami interneto svetainėse, įvairiose publikacijose, netgi mokslininkų CV. Mes daug rimčiau negu iki šiol atkreipėme dėmesį į ES reikalavimus tarkim tyrimų etikos, tiriamojo darbo organizavimo sferose.

Dalyvaudami projekte įgijome daugybę naujų patirčių. Gal svarbiausia tai, jog pradėjome mąstyti platesniuose kontekstuose. Mūsų mokslinė aplinka nuo VDU katedros ar tyrimų centro išsiplėtė iki plataus ES universitetų tinklo. SAL projekto dalyviai - dėstytojai,

doktorantai, studentai turi galimybę nuolat dalyvauti mokslinėse diskusijose, bendrauti su kitų šalių tyrėjais, dalyvauti projekto konsorciumo seminaruose, kurie vyksta įvairiose šalyse. Turim didesnę galimybę išvykti padirbėti Vakarų universitetų bibliotekose, susipažinome su daugeliu naujų kolegų. Visa tai iš tiesų atperka rūpesčius, susijusius su tyrimų koordinavimu, skatina ieškoti naujų galimybių, galvoti apie ateities projektus. Manychiau, kad dalyvavimas projektuose yra puiki galimybė perimti iš labiau patyrusių partnerių patirtį, ir patiems prisidėti prie ES tyrimų erdvės formavimo.

Tokiam dideliam projektui, koks yra SAL, labai svarbu turėti gerus vadybininkus. Šį darbą atlieka projekto partneris AB Europarama. Projekto menedžmentu rūpinasi AB direktorius Juras Ulbikas ir Linas Eriksonas. VDU atlieka mokslinių tyrimų koordinavimo darbą. Toks darbų pasidalinimas padeda lengviau spręsti sudėtingus projekto uždavinius, įveikti mūsų mažos patirties tarptautiniuose projektuose barjerus.